

Jód

Přívod jódu je zjišťován od roku 1998. Podrobné informace o monitoringu jsou uvedeny v publikaci Státního zdravotního ústavu v Praze, popisující dietární expozici člověka v ČR (Ruprich aj., 1999 – 2010).

Analytické údaje :

V období 2010/2011 bylo analyzováno 220 reprezentativních kompozitních vzorků, které představovaly 205 druhů potravin v podobě 3696 individuálních vzorků. Meze stanovitelnosti analytických metod se pohybovaly, v závislosti na povaze matrice a metody, v rozmezí :

Látka	Minimální LoQ	Maximální LoQ	Jednotka
jód	15	15	ug/kg

Charakter analytu : jód = celkový jód, CAS 7553-56-2.

Charakterizace nebezpečí :

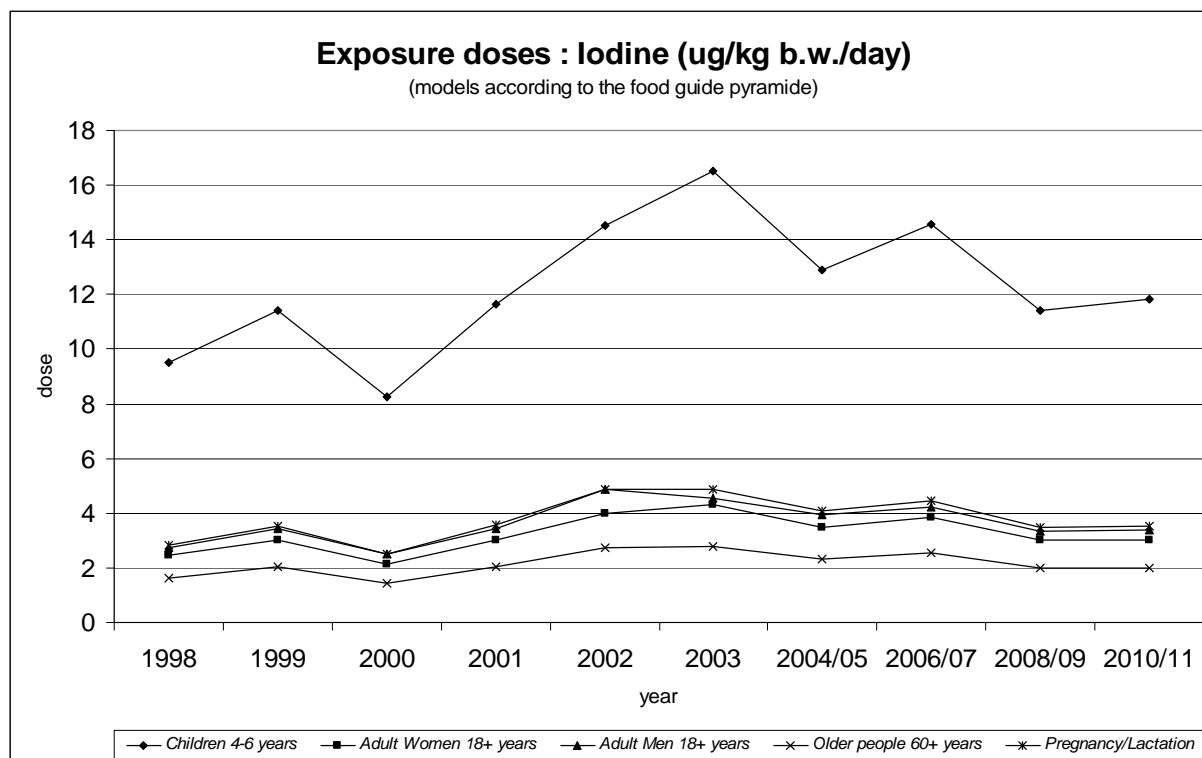
Limitní expoziční hodnota JECFA FAO/WHO v podobě PMTDI činí 0.017 mg / kg t.hm. / den (WHO, TRS 776, 1989).

Hodnocení expozice :

Průměrná expoziční dávka pro populaci v ČR dosáhla hodnoty 2.26 ug jódu / kg t.hm. / den, což odpovídá 145 ug / osobu / den. Průměrná expozice dosáhla 13.3 % hodnoty PMTDI (do této hodnoty není započten přívod jódu z jódotvané soli používané pro kulinární přípravu pokrmů v domácnostech).

Trend expozičních dávek :

Srovnání expozičních dávek jódu bylo provedeno pomocí modelu doporučených dávek potravin. Expoziční dávka v předchozích letech rostla, což souviselo s narůstajícím použitím jódotvané soli při výrobě potravin. Počínaje obdobím 2004/2005 je odhad přívodu jódu opět nižší, vzhledem k tomu, že byl upraven postup preanalytické přípravy vzorků v Monitoringu. Kuchyňská sůl se již nepoužívá při kulinární úpravě potravin.

Významné expoziční zdroje :

K nejvýznamnějším expozičním zdrojům patřilo mléko, běžné pečivo, párky, jogurty, vejce a mořské ryby. K nejbohatším zdrojům jódu patřily polévky v prášku (v důsledku použití jódované soli při výrobě), mořské ryby a výrobky z nich, masné a mléčné výrobky.

Charakterizace rizika a závěry pro řízení zdravotních rizik :

Expoziční dávka odhadovaná pro populaci v ČR nepředstavuje zdravotní riziko z hlediska toxicity. Přiměřené použití jódované soli neohrožuje zdraví konzumentů ve smyslu vysoké dávky jódu.

Výběr 10 nejvyšších analytických záchytů v roce 2010/2011 po přepočtu na hodnotu „jak nakoupeno“ :
n = 136 (114 pozitivních)

Region	Rok	C	C(sd)	Jednotka	Název
R	2010	1127	7,6	ug/kg	POLEVKY V PRASKU
R	2011	809	4,5	ug/kg	RYBY MORSKE
R	2011	769	24,1	ug/kg	VYZIVA KOJENECKA MLECNA
R	2010	720	48,1	ug/kg	PARKY
R	2011	718	15,6	ug/kg	SPECIALITY DRUBEZI
R	2011	516	16,6	ug/kg	SALAMY TRV. FERMENTOVANE
R	2010	504	13,3	ug/kg	SALAM TOCENY
R	2010	488	10,6	ug/kg	RYBY UZENE
R	2011	481	3,6	ug/kg	SALAM TOCENY
R	2011	475	31,4	ug/kg	KONZERVY RYBI